

(3) Zkoušení nebo přezkoušení provede organizaci pověřená tříčlenná zkušební komise, jejíž nejméně jeden člen musí mít některou z kvalifikací uvedenou v § 7 až § 9. Komise o tom pořídí zápis podepsaný jejími členy.

Pracovníci pro samostatnou činnost jsou prvním kvalifikačním stupněm ze skupiny pracovníků znalých s vyšší kvalifikací. V porovnání s dříve platným předpisem (viz vyhláška MPE č. 95/1961 Sb.) byl interval nejkratší požadované doby praxe uvedený v tomto předpise kratší. Oproti vyhlášce MPE č. 95/1961 Sb. však nezískal pracovník toto zařazení automaticky po uplynutí předepsané doby praxe, ale až po ověření znalostí zkouškou.

Ve smyslu dříve platných předpisů (vyhláška MPE, č. 95/1961 Sb. a ČSN 34 3100) byli tito pracovníci zařazováni jen jako pracovníci znalí. Vyhláškou jsou však zařazeni do kategorie pracovníků znalých s vyšší kvalifikací, čímž je jim umožněno vykonávat širší rozsah činností, popř. i funkci vedoucího pracovní skupiny (vedoucího práce). Je to dáno tím, že byly zejména zpřesněny požadavky na jejich zaškolení a ověření znalostí.

Z definice tohoto kvalifikačního stupně je patrná návaznost na předcházející kvalifikační stupeň. Aby tedy mohl být pracovník zařazen do tohoto kvalifikačního stupně, je nutné, aby organizace nejdříve ověřila jeho znalosti jako pracovníka znalého. Po předepsané době praxe, s přihlédnutím k termínu předcházející zkoušky, kterou byl pracovník zařazen do kvalifikačního stupně pracovníka znalého, je tato další zkouška v podstatě **nástavbou** předchozího ověření znalostí. Při této další zkoušce se zkušební komise zaměřuje nejen na ověřování znalostí, které jsou rozhodné pro výkon samostatné činnosti na elektrických zařízeních, ale také na ověření znalostí řídit ještě jednoho dalšího pracovníka, jehož činnost vyžaduje kvalifikaci nejméně podle § 5 (viz § 12 odst. 3 Vyhlášky).

Připomínám, že organizace, která pověřuje dva pracovníky činností na elektrických zařízeních vyžadující kvalifikaci nejméně podle § 5, musí zajistit, aby alespoň jeden z nich měl kvalifikaci nejméně podle § 6. Bylo by vhodnější, aby alespoň jeden z nich měl kvalifikaci podle § 7.

Pozn.:

Všimněte si, prosím, že neustále opakují: *kvalifikaci nejméně podle § 5*. Rozhodující při posuzování jednotlivých činností je vždy skutečnost, zda konkrétní činnost vyžaduje tuto kvalifikaci (tedy kvalifikaci nejméně podle § 5).

Pokud má organizace pouze pracovníka s kvalifikací podle § 6, je nutné si uvědomit, že již nikdo další v organizaci nemá obvykle možnost kontrolovat činnost tohoto pracovníka (viz komentář k § 12 odst. 3 a odst. 4 Vyhlášky). Jde nejen o kontrolu dodržování předpisů k zajištění bezpečnosti práce při vlastní činnosti, ale i o posouzení kvality vykonávané práce, kterou může z odborného

hlediska, a to ještě obvykle s odstupem času, posoudit např. až revizní technik např. při periodické nebo mimořádné revizi elektrického zařízení. Proto se doporučuje, aby jeden z pracovníků měl kvalifikaci alespoň podle § 7. Toto doporučení není ovšem jednoznačně zavazující. Podle okolností by si to měla organizace sama rozhodnout.

V organizacích, kde je pouze jeden nebo dva pracovníci, obvykle dochází k ověřování znalostí pracovníka mimo vlastní organizaci. Proto je nezbytné, aby organizace upozornila zkušební komisi, že je třeba ověřit znalosti pracovníka mj. i s ohledem na skutečnost, že v organizaci není již jiný pracovník se stejnou nebo vyšší kvalifikací.

Tito pracovníci mohou, v souladu s jejich znalostmi, vykonávat činnost na elektrických zařízeních v souladu s prováděcími předpisy **samostatně**.

V této souvislosti je ještě vhodné porovnat a vysvětlit pojmy *sám* a *samostatně*, a to ve vazbě na činnost pracovníka na elektrických zařízeních.

Požadavek *sám* (terminologie, která byla používána v ČSN) znamená, že tuto činnost mohou pracovníci znalí vykonávat pouze za předpokladu, že jejich činnost je v organizaci řízena a kontrolována pracovníky s předepsanou kvalifikací, tj. pracovníky nejméně s kvalifikací podle § 6. Nemusí být tedy při činnostech těchto pracovníků na jejich pracovišti přítomen další pracovník s vyšší kvalifikací (§ 6, popř. vyšší). Pozor však na případy činností, kdy byl dříve platnými předpisy (normy řady ČSN 34 3100) určen požadavek pro práce charakteru vyžadujících dozor.

Požadavek *samostatně*, který je uveden i v označení tohoto kvalifikačního stupně, pak již dovoluje činnost pracovníka s kvalifikací podle § 6 bez dalšího řízení pracovníkem s vyšší kvalifikací.

Znovu je nutné zdůraznit, že pracovníci pro samostatnou činnost (tedy pracovníci znalí s vyšší kvalifikací), odchýlně od ustanovení vyhlášky MPE č. 95/1961 Sb., nezískali tuto kvalifikaci automaticky po určité době předepsané praxe, ale až **po úspěšně vykonané zkoušce**.

Organizace se mylně domnívaly, že nemusí znalosti pracovníků s kvalifikací podle vyhlášky MPE č. 95/1961 Sb. se základní odbornou způsobilostí pro samostatné vykonávání montáže a údržby ověřovat, a opíraly tento svůj názor o text vyhlášky MPE č. 95/1961 Sb. V souladu s ustanoveními ČSN 34 3100 (viz vydání 1967) a následně vydané Vyhlášky byl požadavek na ověření znalostí vždy však zcela jednoznačný.

Opět je nutné pamatovat na projednání případné účasti zástupce odborové organizace (viz § 14 odst. 2 Vyhlášky).

(pokračování)

Návrh právního předpisu

Elektrotechnický cech Hodonín je znám svým profesně-konstruktivním přístupem k řešení elektrotechnických problémů. Byl založen 17. května 1993 registrací na Ministerstvu vnitra ČR a vznikl transformací dřívější místní

pobočky brněnského Moravského svazu elektrotechniků. Cech má sídlo přímo v Hodoníně v budově SOU Jilemnického 2.

Dále je uvedena vedeno zkrácené znění dopisu adresovaného ministru Drábkovi 14. listopadu 2010. Jeho plná, tedy nezkrácená verze, je zveřejněna na internetových stránkách Elektra (www.odbornecasopisy.cz).

(redakce Elektro)

Věc: Doplnění zákona č. 309/2006 Sb. § 11 Zvláštní odborná způsobilost – prováděcí právní předpis

V roce 2006 ministerstvo práce a sociálních věcí iniciovalo vydání zákona 309/2006 Sb., kterým se upravují další požadavky bezpečnosti a ochrany zdraví při práci v pracovněprávních vztazích a zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví při činnosti nebo poskytování služeb mimo pracovněprávní vztahy (zákon o zajištění dalších podmínek bezpečnosti a ochrany zdraví při práci).

Tento zákon v § 11 *Zvláštní odborná způsobilost na technických zařízeních*, která představují zvýšenou míru ohrožení života a zdraví zaměstnanců, pokud jde o jejich obsluhu, montáž, kontrolu nebo opravy, uvádí, že mohou práce a činnosti samostatně vykonávat a samostatně obsluhovat jen zvlášť odborně způsobilí zaměstnanci.

Předpokladem získání zvláštní odborné způsobilosti zaměstnance jsou:

- a) zdravotní způsobilost podle zvláštního právního předpisu;
- b) dosažení věku stanoveného zvláštním právním předpisem, tento věk nesmí být nižší než 18 let;
- c) odborné vzdělání stanovené prováděcím právním předpisem;
- d) odborná praxe v délce stanovené prováděcím právním předpisem;
- e) splnění požadavků podle odst. 3 určených osobou, která uvádí na trh nebo distribuuje, popř. uvádí do provozu výrobky, které by mohly ve zvýšené míře ohrozit oprávněný zájem;
- f) doklad o úspěšně vykonané zkoušce ze zvláštní odborné způsobilosti (§ 20 zákona 309/2006 Sb.).

Podle odst. f) citovaného zákona se předpokládá, že odborně způsobilý zaměstnanec musí dokončit zaškolení nebo zácvik, v němž působil s ohledem na osoby uvedené v odst. 2 písm. E), popř. osoby touto osobou určené.

...
Plná verze tohoto dopisu je zveřejněna na internetových stránkách časopisu Elektro: <http://www.odbornecasopisy.cz>